

การบริหาร : การบริหารการเงินและสินทรัพย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สราวุธ นาทะพันธ์
วันศุกร์ที่ 9 ตุลาคม 2552 เวลา 09.00 – 12.00 น.

สรุปสาระสำคัญ

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันการเปิดเสรีทางการเงินและการศึกษา สถาบันการเงินจะสามารถทำธุรกิจอะไรก็ได้ ในด้านการเงิน และมหาวิทยาลัยต่างๆ ในต่างประเทศจะเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น จึงเป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยต้องปรับตัว ว่าเราจะนำสินทรัพย์ที่เรามีอยู่ไปสร้างประโยชน์อย่างไร

จุดมุ่งหมายของการบริหารสินทรัพย์เพื่ออะไร – เพื่อให้มูลค่าของกิจการมีค่าสูงสุด ซึ่งเกี่ยวข้องกับคำว่า

- ทฤษฎีตัวแทน
- การประเมินค่าของสินทรัพย์ ตราสารหนี้ (Bond) ตราสารอนุพันธ์ (Stock)

ซึ่งเข้ามามีบทบาทในการบริหารการเงิน โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาของรัฐที่ไม่หวังผลกำไร

การบริหารการเงินยุคใหม่ ไม่นั่งงำไร เน้นกระแสเงินสด

บริษัท → กระแสเงินสดรับสุทธิสูงสุด

มหาวิทยาลัย → ต้องมีการประสานกับสถานประกอบการ

มหาวิทยาลัยต้องมองว่าลูกค้า คือ ตลาดอุตสาหกรรม เราเป็นมหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิต ดังนั้น เพื่อมีผลผลิตสู่ตลาดอุตสาหกรรม เราต้องไปประสานติดต่อกับอุตสาหกรรม (หรือเปิดโรงงานผลิต) สินค้าให้ตรงกับความต้องการของตลาด

มหาวิทยาลัยจึงต้องถามตัวเองว่า องค์กรต้องการอะไร วัตถุประสงค์คืออะไร และทำเพื่ออะไร

สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ ในโลก สินค้าจะเป็นสินค้าทางวิชาการ และมุ่งขายสินค้าทางวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ

1. การบริหารจัดการสินทรัพย์
2. วัดประสิทธิภาพการบริหารทางการเงิน
3. วัดประสิทธิภาพของผู้บริหาร

การบริหารสินทรัพย์ คือ การบริหารให้ได้อัตราผลตอบแทนสูงสุด

การบริหารการเงินหลักทรัพย์ที่เรารู้จักมีอะไรบ้าง

1. ตราสารหนี้ (Fixed Income) และพันธบัตร (Bond)

มีผลต่อการลงบัญชีของกิจการ ซึ่งเกี่ยวกับระยะเวลาการถือพันธบัตร ซึ่งหากซื้อเพื่อลงทุน จะต้องมีการประเมินมูลค่าพันธบัตรใหม่ทุกรอบ ดังนั้นการบริหารจัดการการเงินและทรัพย์สิน จะต้องพิจารณาให้ดูว่าจะต้องทำอะไร อยู่เปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนมา

2. ตราสารทุน (Equity)
3. กองทุน
4. ตราสารอนุพันธ์

5. สัญญาจะซื้อจะขาย Forword, Futures, Options, Swaps ซึ่งในตลาด สิ่งซื้อขายกันมากที่สุด คือ Swaps และ Futures ส่วน Options เป็นการลงทุนที่ดีแต่คนไม่นิยมซื้อเพราะมีราคาสูง

การลงทุนสินทรัพย์หลาย ๆ ตัว จะเกิดประโยชน์ในด้านการกระจายความเสี่ยง ดังนั้น ควรลงทุนในตราสารการเงินเท่านั้น

ในระดับมหาวิทยาลัยถือเป็นหน่วยงานที่มีเงินอยู่เยอะมาก เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรลงทุนเพื่อกระจายความเสี่ยงในสิ่งที่ตัวเราไม่ถนัด ไม่ควรขยายกิจการ ไปอย่างอื่น หรือหากจะลงทุนให้ลงทุนในสายธุรกิจเดียวเท่านั้น คือ เส้นทางการศึกษา

Financial Market เกี่ยวข้องกับตลาดเงินและตลาดทุน

การบริหารมหาวิทยาลัยของรัฐจะไม่เหมือนกับการบริหารของมหาวิทยาลัยเอกชน เนื่องจากไม่มีเจ้าของ ดังนั้นการบริหารจึงไม่เด่นชัดเหมือนกับมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งเป็นเจ้าของโดยตรง ปัจจัยที่ทำให้มหาวิทยาลัยอยู่ได้ดี คือ การลงทุนเกี่ยวกับอาคาร และการลงทุนกับคน

ดังนั้น การบริหารการเงินของมหาวิทยาลัยต้องลงทุนใน 2 ส่วน คือ

1. การลงทุนสินทรัพย์ทางการเงิน
2. การลงทุนในสินทรัพย์ที่แท้จริง

โดยให้พิจารณาเรื่องมูลค่าปัจจุบันของสินทรัพย์ด้วย

ทฤษฎีตัวแทน (Agency Relationship)

3 ปัญหาตัวแทน

1. ปัญหาของเจ้าของกับผู้จัดการ เจ้าของต้องการลดต้นทุนให้ต่ำที่สุด
2. ปัญหาเจ้าหน้าที่กับเจ้าของ
3. ปัญหาผู้ถือหุ้นรายใหญ่กับผู้ถือหุ้นรายย่อย - การเอาเปรียบของผู้ถือหุ้นรายใหญ่กับผู้ถือหุ้นรายย่อย

วิธีการแก้ปัญหา

ปัญหาของเจ้าของกับผู้จัดการ – การให้ผู้จัดการถือหุ้น (ความเป็นเจ้าของ) เนื่องจากความต้องการของมนุษย์คืออยากเป็นเจ้าของ หรืออาจเพิ่มรายได้โดยมีข้อจำกัดว่าหากบริหารไม่ได้ให้ออกทันที อีกวิธีหนึ่งคือ การสร้างคน “ตัวแทน” กระจายงานไม่ให้กระจุกอยู่ที่คน ๆ เดียว

Agency Costs

1. องค์กรต้องมีระบบ Internal Audit (อยู่ข้างเดียวกับบริษัท) เพื่อทำหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ และรายงาน Audit Committee
2. Risk Management หากเราสามารถพัฒนาตัวเองในการบริหารความเสี่ยงให้มหาวิทยาลัยได้จะเพิ่มมูลค่าแก่ตัวเอง คือ ต้องเข้าใจระบบของธุรกิจนั้น ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ดังนั้น อะไรก็ตามที่ทำให้การดำเนินงานด้านการเบิกจ่ายเงินในองค์กรติดขัดเป็นสิ่งที่ต้องดู Operation

Risk และหากมีการเปลี่ยนแปลงระบบใหม่ สิ่งที่ต้องมีคือคู่มือการปฏิบัติงาน

สรุป การบริหารสินทรัพย์ต้องทำให้มูลค่ากิจกรรมสูงสุด โดยต้องคำนึงถึงหน่วยงาน - ตรวจสอบภายใน - การบริหารความเสี่ยง - ผู้วางระบบ การประเมินมูลค่า ให้พิจารณาคิดมูลค่าปัจจุบัน (NPV) โดยใช้อัตราส่วนลดที่เหมาะสม

แนวทางประยุกต์ใช้

1. การใช้ระบบเครดิตการ์ดเพื่อลดขั้นตอนการทำงาน และปัญหาด้านเอกสารทางการเงิน
2. การมีคู่มือการปฏิบัติงานทางการเงิน
3. มหาวิทยาลัยควรลงทุนในสิ่งที่ถนัด คือการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ไม่ควรทำในสิ่งที่ไม่ถนัดและไม่มี
ความชำนาญ

ผู้บันทึก

1. นางไพเราะ ชนลัทธิพงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
2. นายพงษ์ศักดิ์ อยู่่อง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
3. นางทิตยา ศรีอินทร์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
4. นายวิเชียร คำรินทร์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้